

Co je to Esoterika ?

Toto slovo, se kterým se často setkáváte na stránkách „Spiritu“ pochází z řečtiny od slova „esoterikos“, které překládáme obvykle jako tajný, ale znamená také vnitřní, skrytý, tedy něco, co není určeno pro všechny. Protikladem výrazu esoterní je exoterní, tedy veřejný, otevřený apod. Dnes se toto slovo používá nejčastěji ve spojení esoterní znalosti, zkušenosti, poznání apod., v tom smyslu, že jsme dospěli k jakémusi skrytému poznání. Mohli bychom také říci, že esoterní poznání není možné bez pochopení skrytého smyslu a proto není určeno každému. Je nutné k němu dospět osobním vývojem a zkušenostmi.

Esoterní znalosti byly v minulosti vždy výsadou několika málo jedinců, což vedlo k jejich výsadnímu postavení, v opačném případě k upálení či jinému odstranění ze společnosti. Esoterním poznáním se vždy vyznačovala třída kněží, mnichů, poustevníků, fakírů, věštců a jiných osobností, zabývajících se duchovním světem. Proto byly esoterické znalosti vždy do jisté míry poplatné náboženské víře v té které zemi a čase. Je zde patrný i významný rozdíl mezi křesťanstvím a východními náboženskými směry, které obsahují více esoterních znalostí. Na západě je esoterika spíše filosofickou disciplínou. Problém je v tom, že sami filosofové často nechápou podstatu a pouze se uchylují k citacím jiných (východních) autorit. V době nedávno minulé, poplatné marxistickému materialismu, jsme téměř neměli přístup k žádné esoterické literatuře a lidé, co se jí zabývali, museli skutečně vše dělat tajně. Po revoluci se naráz objevila celá řada překladů ze světové esoterické literatury a mnoho reedic knih českých autorů, které naposled vyšly v období "první republiky". Většina zájemců o hlubší poznání začala hledat své mistry – učitele a mnoho z nich mělo příležitost seznámit se s novými poznatky přímo u tradičních zdrojů.

V průběhu staletí (všechny esoterické znalosti prý pocházejí z dávné civilizace Atlantidy) se vykrystalizovaly 4 základní esoterické směry : astrologie, kabala, alchymie a magie. Je zřejmé, že současná věda neuznává jejich tisíciletými ověřené poznatky a vše považuje za tmářství a bludy. Přesto se dnes můžeme s produktem astrologie – horoskopy setkat téměř v každých novinách či časopisech, i když zde to jsou téměř bezcenné pomůcky. Pro kvalitní horoskop je totiž nutné znát přesný čas a místo narození konkrétní osoby, takže horoskopy zpracované dle jednotlivých znamení zvěrokruhu nám mohou dát jen všeobecnou charakteristiku, která je navíc zpracována tak, aby vyhovovala aspoň polovině čtenářů. Podle astrologie totiž všechny životní i kosmické procesy probíhají podle jistých zákonů, takže je třeba tyto souvislosti jen umět správně vyhodnotit. Tradiční objekty astrologie – Slunce, Měsíc a planety Sluneční soustavy nabývají v každém okamžiku různá postavení a jejich význam právě vykládá astrologie. Nejedná se tedy o přímý vliv planet, ale o symboliku jejich vzájemné polohy. Nelze ovšem vyloučit fakt, že postavení planet má skutečně vliv např. na charakteristiku magnetického pole Země a může skutečně přímo působit na člověka.

Astrologie nemůže předpovídat konkrétní budoucnost, může pouze charakterizovat vlivy, se kterými se člověk setká a na jejich základě předpokládat chování a rozhodování lidí.

Astrologie je tedy jakýmsi druhem diagnózy, ale způsob „léčby“ již záleží na nás.

Druhou nejznámější disciplínou je alchymie, rovněž vědecky zatracovaná pro nejčastěji zmiňovaný účel, a to je výroba zlata a „kamene mudrců“. Název pochází z arabského „al-kimia“, což značí „černá země“ a takto byl pojmenován Egypt. Což opět poukazuje na původ alchymie, spojované s egyptským bohem Thothem, zvaným Řeky Hermes Trismegistos. Podstatou alchymických operací byla transmutace hmoty, čili fyzikální přeměna struktury tak, aby vznikly nové prvky – např. z olova zlato. Stačí jen dodat příslušný počet protonů, neutronů a elektronů – nic jednoduššího! Stačilo vhodit do tekutého olova příslušný katalyzátor – kámen mudrců a zlato bylo na světě. Celý postup však byl značně složitější a představoval dlouhou řadu operací za přesně stanovených podmínek. V literatuře ho lze najít,

takže se můžete o výrobu zlata pokusit. Např. Jára Cimrman dokázal, že foukáním cigaretového kouře do vody zlato nevznikne!

Dalším odvětvím esoteriky je kabala. Je to tajné judaistické učení, které bylo známo jen zasvěcencům a předáváno ústním podáním od učitele k žákovi. První kabalistické knihy pocházejí až z 12. století. Kabala představuje vlastně kosmogonické představy o vesmírných zákonech. Základem kabaly je tzv. „strom života“, tvořený deseti sefirami, odpovídajícími jednotlivým vibračním druhům energie ve vesmíru. Kdo by se chtěl s kabalou blíže seznámit, musí si vyhledat příslušnou literaturu, která je již dnes i u nás dostupná.

K západnímu směru esoteriky náleží i tarot, který je znám především jako karetní hra. Herní sada má 78 karet, z toho je 22 tzv. velkých arkán a 56 malých arkán, z nichž je 40 číselných karet a 16 „dvorních karet“. Karty představují symbolické obrazy oslovující podvědomí člověka a slouží proto k věštění. Původ tarotu je nejistý, obrazy pocházejí údajně z egyptských zasvěcovacích mystérií, někteří uvádějí dokonce původ u dávného Himalájského národa a esoterní název tarotu „Kniha Thothova“ ukazuje rovněž na možný původ až v Atlantidě. Esoterní podstata tarotu vyžaduje náročné studium, intuici a schopnost vyložit jednotlivé významy karet.

Od kabaly a tarotu už není daleko k magii, kterou si obvykle spojujeme s kouzelníky, iluzionisty, čarodějnicemi a jinými bytostmi se zvláštními schopnostmi. Základem magických znalostí je poznání, že vše ve vesmíru má energetickou podstatu, hmota i člověk. Energie neustále proudí v nás, skrze nás a celým vesmírem. Všechny energie jsou také nosiči určité informace. Většinu energií nedokážeme vnímat a účelně využívat, stejně tak informace v nich obsažené. Magie představuje systém určitých postupů, pomocí nichž dokáže člověk ovlivňovat různé energie a jejich působení na přírodu i člověka. Základem magie jsou tedy jisté rituály, které znali již pravěcí lidé a dosud je používají všechny primitivní společnosti. magické rituály také umožňují vnímání ve změněných stavech vědomí. Velký mág Aleister Crowley shrnul podstatu magie do jednoduché definice: „Pomocí vůle vyvolat změnu“. S magií si však neradno příliš zahrávat, protože pro všechny energetické jevy platí zákona akce a reakce a proto je možné, že negativní odezva může magika nepříjemně zasáhnout, jak je známo na příběhu Fausta.

V současnosti je v oblibě zvláště sexuální magie nazývaná někdy i sexuální tantra. Sexuální vzrušení je totiž nejsnáze dosažitelným změněným stavem vědomí a vrcholné vzrušení přináší nesporně velké uvolnění skrytých energií. Tyto energie jsou za běžného stavu ukryté a cílem sexuální magie je jejich uvolnění. Takto získanou energii je pak možné použít i k různým našim záměrům. To bylo a je zřejmě i cílem různých sexuálních orgií, známých již ze sabatů čarodějnic nebo činnosti některých současných sekt. V současnosti existují také různé čarodějné kulty, v Anglii a USA je známá „Wicca“.

Nesporně nejznámější a nejužitečnější esoterické učení však představuje jóga. Existuje celá řada druhů jógy, zaměřených na různé aspekty života. Jógické pozice „ásany“ v hatha-józe slouží zejména k řízení toku energií v těle, radža-jóga podporuje duševní rozvoj, bhakti-jóga je cestou lásky, džňána-jóga je snaha dosáhnout poznání.

V současnosti, s nastupujícím „věkem Vodnáře“ je možné pozorovat všeobecné zvýšení zájmu o esoterické znalosti, zejména u části mládeže. Je to rozhodně užitečné a potřebné pro návrat k duchovní společnosti, kde hodnota poznání bude více ceněna, jako nadbytek hmotných statků. K tomuto poznání však musí dospět každý sám.